

Matt.7:15–23

Jeesus sanoi opetuslapsilleen:

»Varokaa vääriä profeettoja. He tulevat luoksenne lampaiden vaatteissa, mutta sisältä he ovat raatelevia susia. Hedelmistä te heidät tunnette. Eihän orjantappuroista koota rypäleitä eikä ohdakkeista viikunoita. Hyvä puu tekee hyviä hedelmiä, huono puu kelvottomia hedelmiä. Ei hyvä puu voi tehdä kelvottomia eikä huono puu hyviä hedelmiä. Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, kaadetaan ja heitetään tuleen. Hedelmistä te siis tunnette heidät.

Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra', pääse taivasten valtakuntaan. Sinne pääsee se, joka tekee taivaallisen Isäni tahdon.

Monet sanovat minulle sinä päivänä: 'Herra, Herra! Sinun nimessäihän me profetoimme, sinun nimessäsi me karkotimme pahoja henkiä ja sinun nimessäsi teimme monia voimatekoja.'

Mutta silloin he saavat minulta vastauksen: 'En tunne teitä. Menkää pois minun luotani, vääräjäntekijät!'

Saarna 9. sunnuntaina helluntaista 11.8.2019, teema: totuus ja harha

"Varokaa vääriä profeettoja", Jeesus sanoo. Keitä ovat väärät profeetat ja mitä profeetta-sana tarkoittaa? Sana profeetta tulee kreikasta ja merkitsee Jumalan sanan vastaanottajaa ja julistajaa. 5. Mooseksen kirjassa kuvataan profeetan tehtävää näin: "*... minä panen sanani hänen suuhunsa, ja profeetta puhuu kaiken, minkä minä hänen puhuttavakseen annan*" (5.Moos.18:18). Päivän evankeliumissa sanan "profeetta" voidaan ajatella tarkoittavan kaikkia Jumalan sanan julistajia ja opettajia.

Mistä tunnistaa väärän julistajan? Ketä kannattaa kuunnella?

Aivan kristillisen seurakunnan alkuaikoina painiskeltiin tällaisten kysymysten kanssa. Tuoreiden kristittyjen oli joskus vaikeaa erottaa, kuka puhuu totta, kuka valhetta, kun seurakunnissa kulki monenlaisia puhujia.

Väärien julistajien tunnistaminen on vaikeaa. Jotakin yhteistä heillä kuitenkin on. Heidän sanomansa ei ole Jumalasta lähtöisin. He eivät pyri palvelemaan seurakuntaa, vaan tavoittelevat jotakin muuta. Kenties he haluavat saada kuulijoita tai valtaa tai jotain, mikä nousee heidän omista tarpeistaan. He eivät välttämättä itse tiedosta omia motiivejaan.

Raamattu antaa meille erilaisia näkökulmia siihen, miten tunnistaa väärät profeetat. Veikko luki äsken meille 1.Johanneksen kirjeestä. Siinä sanotaan, että se joka tunnistaa Jeesuksen lihaan tullee eli ihmiseksi syntyneeksi Jumalaksi, on oikeasti Jumalan asialla. Päivän evankeliumin puu-vertauksessa tunnistamisen kriteerinä ovat uskosta seuraavat teot – hyvät hedelmät. Joidenkin kristillisten kirjoitusten mukaan profeetan elämäntapa ratkaisee, onko hän oikea vai väärä profeetta. Esimerkiksi oikealla profeetalla on Herran Jeesuksen Kristuksen tavat, hän on sävyisä, rauhallinen ja nöyrä, kun taas väärä julistaja on röyhkeä ja häpeämätön, ja vaati itselleen erilaisia etuuksia.

Yksi hyvin keskeinen näkökulma tulee esille evankelista Matteuksen tallentamassa vertauksessa vehnästä ja rikkaviljasta (Matt.13:24-30). Siinä kuvataan, miten hyvä ja huono vilja kasvavat rinnakkain elonkorjuuseen saakka. Se muistuttaa siitä, ettei meillä ole täysin aukottomia kriteereitä, joiden avulla voisimme tunnistaa ja kitkeä pois kaiken väärän. Rikkaviljavertaus on

lohduttava: me saamme luottaa siihen, että Jumalan valtakunta tulee lopullisesti, vaikka meidän sisällämme ja ympärillämme myös rikkaruohot rehottavat.

Toistemme kyttäämisen tai lyttäämisen sijasta onkin parempi keskittyä tarkkailemaan sitä, miten itse toimimme. Meillä on kristikunnan historiassa jo aivan liikaa esimerkkejä siitä, mitä tapahtuu, kun tuomiovalta otetaan omiin käsiin. Pahimmillaan väärän profeetan leiman saavat silloin kaikki, jotka ajattelevat toisella tavalla kuin itse ajattelemme. Kuten evankelista Matteus, mekin saamme luottaa siihen, että todelliset harhaanjohtajat ja väärät profeetat saavat kyllä aikanaan tuomionsa Jumalalta.

Arvioidessamme omaa tai toisen ihmisen satoa, meidän olisi hyvä muistaa, että jokainen meistä kasvaa sekä hyviä että huonoja hedelmiä. Siltä joka näkee itsessään vain jompiakumpia, puuttuu itsetuntemusta. Se, joka näkee lähimmäisessään vain jompiakumpia, pyörii ihmistuntemuksessaan vasta parin oksan ympärillä. Itsemme ja toisen ihmisen todelliseen näkemiseen tarvitsemme Jumalalta armoa ja rakkautta. Näiden taivaan lahjojen avulla voimme käsittää, että joskus puu voi jäädä myös ilman satoa. Silloin se vain tönöttää rujona, kenties ohikulkijoihin oksillaan haavoja repien. Me emme voi aina tietää, miksi se on jäänyt ilman satoa. Sille voi löytyä hyvinkin murheellinen selitys. Yksin Jumala tuntee kaikkien ihmisten tarinat.

Meidän tehtävämme ei ole raapia tulitikkuja yhdenkään kuivan puun juurella. Sen sijaan tehtävämme on hoitaa yhteistä maaperää niin, että kuivina kausinakin kaikki puut saavat juurensa veteen ja oksansa kukoistamaan.

Kun me näin pohdimme päivän aihetta – totuutta ja harhaa – Jumala ohjatkoon meitä tutkistelemaan omia totuuksiamme ja katkeruutemme aiheita uudestaan. Jos me emme pidä jostakin ihmisestä tai jos me tunnemme itsemme rutikuivaksi, hedelmättömäksi puuksi, emme ole vielä nähneet koko totuutta. En usko, että voimme auttaa ketään puhkeamaan kukkaan sillä, että luemme heille lakia ja omia rajallisia totuuksiamme. Jumala rakastaa ja kutsuu luokseen kurjintakin syntistä. Ja häntä, jonka käsitykset poikkeavat omistani, ja joka elää uskoaan toiseksi toisella tavalla kuin minä.

Kirkkoisä Augustinuksen mukaan ihminen voi olla hyvä puu ainoastaan Jumalan armosta. Siinä mielessä me olemme kaikki samalla viivalla. Olemme Jeesuksen Kristuksen, syntiemme sovittajan, armoa tarvitsevia kaikki tyynni. Omat ponnistelumme tai valintamme eivät tee meistä hyviä, vaan ainoastaan Jeesuksen Kristuksen vaikutus meissä saa aikaan hyvää.

Saamme iloita ja kiittää Jumalaa siitä, että hän on kasteessa ottanut meidät Herran omiksi, Hänen joka itse on tie, totuus ja elämä. Vaikka kukaan meistä ei omista totuutta, Herran yhteydessä eläminen ja hänen tahtonsa kyseleminen johdattavat meitä totuuden tiellä. Olemmehan saaneet Pyhän Hengen puolustajaksemme, auttajaksemme ja opastajaksemme. Tutun virren sanoin olemme rukoilleet jo messun alussa: ”Totuuden Henki, johda sinä meitä!”